

Россий Федерацияны прокуратурасынын кюнчоне

Бизни баш борчубуз - правону кьоруулауду

Кзыралыбызны прокуратура сы 12-чи январда кесини профессионал байрамны белгилейди. Мындан 288 жыл алгач, 1722 жылда 12-чи январда Пётр I россияни прокуратураны кыралганын кыял кьргенди. Андан бери озгачан кч ёлмочна бир заманны ичиде аны айнуу бу кырал институту магыналыгытын, кыйматылыгытын кьргозгонди.

Россий империяны генерал-прокурорларына торло-торло кезиледе айткылык адамла башчылык этгендиле. Алары арасында Павел Ягужинский-биринчи генерал прокурор, Дмитрий Дашков, Гавриил Державин, Иван Дмитриев эм Россияни башка патриотлары бардыла. 1917 жылда октябрдан сора ишчи эли властынаны биринчи декреттеринде бири суднои институтун кырууну июсунден эди. Анда уа прокурор надзор кетиргенди. Алай 1922 жылда 28-чи майда Битуетерсей Ата толтуруучу комитет прокурор надзоруну июсунден болууну кыял кьргенди. Совет прокуратураны тазы ол конден башланганды. Россия Федерацияны Президентини 1995 жылда 29-чу декабрден указы бла уа 12-чи январь Россия Федерацияны прокуратурасында ишленгенди кюнчона тохтадырылганды.

тыуну проблемасын да кьолга алганбыз. 2010 жылда ол жумушуну тамамлауга бюджеттен 50 миллион сом белонгонди. Дагында прокуратура миллет проектлени жашауда алгачуусу тамамлангыран кез турасындан кетермеиди. Дарманланы багыларына артык кошумазыны салуук саклауну учуреджанын ишлерин ол тошудан саклауну проблемасын да дайым контролдоганды.

Гитче эм орталык бизнеси законду сейилерин кьоруулау жаны бла ишчи кыйматы эсе барды. Республиканы прокуратурасында Жамаяу совет ишлеп башлаганын жол болуп келеди. Бизнес ол халда байланыш кеп проблеманы жетишмиле тамамын да кьолдон келгенди. Биз, кесибини полномочияларыбызны жашауда бардыра, контролдук этгенлени торло-торло ишлерин тап халга келтирине онг тапханбыз. Молк ишени ишлерин пландан тышында тинтиу кебосунде законга келишмегени ачыклаганганда эм алака санкция берилмегенди.

Прокруратураны жангы полномочияларына тиийшиликке контролдук этген органланы молк ишени ишлерин тинтуу жаны бла

жангы биринчи планы жарашадырылганды эм прокуратураны Интернет сайтына салынганды. Контролдук этген органланы ишлерин кырауда алай ачыктылык коррупцияны эм торло-торло жумушланы бла мажбурлеп жолларын кесерге себеплик этериги хаккыды.

Тереде болганыча, прокуратура законла чыгаруу ише да тери кытышады. Республиканы Парламентине беи законпроект коруштурууга болушканбыз. Битуетерсебикалы законлагы эм Правительствого белгилерине эм заключенила берилгенди. Коррупцияга кыажуа кюрешини миллет планын жашауда бардырууну кечкеринде норматив-право актылагы экспертизада бардырыла туруп кеп бузуктуулга ачыктылангандыла эм кетерилгенди.

Прокруратура кырал эм муниципалный службада законодаельствога кеп бузуктуулга этелгенлери тапханды. Алай бла прокурорланы кез-кулак болганыларны хайырындан кеп жут чиновник низам эм административ жууапка тартылганди. Прокруратура эм следствие органла бардырган тинтуулени кезуонде ачыктыланган шартлагы кере, коррупция бла байланыш угупоний ише ачылгандыла.

Прокруратураны аманлыкчылыкка кыажуа кюреште магынасы уллууду. Ол битуетерсебикалы саклауучу органланы ишлерин бир онугуу сыйындырады, оюн-регистратция низамга, оперативный розиск ише, угупоний ише законга тиийшиликке ачылганыларына бла кыалгыанларына, угупоний ишеге сюдде кьарала туруп, граждандыны конституция эркинликтерине бузуктулык этилмезине надзордук этеди.

Экстремизмге бла терроризмге кыажуа кюрешини, право нызамны саклауучу органлада кулдук этгенлени жашауларына сугь-

нактылык этилмезини вопрослары координация кенешледе дайым кьаралганылай турганды. Адамланы жашауларына кьоркуу салымназына, аманлыкчылыны жуткулклары бла аланы ырысхиларына сугьнактылык жанларына зордук этилмезине прокуратураны жандан кыайгырылуук уллууду. Тутмакыла турган жерледе адамын законду эркинликтерине бузуктулык этилмезин да дайым кьа турасында тутуды.

Республиканы прокуратурасын органлары кесерини ишлерин халкыга баям этуно жандан жангы мадарларын табуула, ала не кьада кыйматы болуларына да уллу эс бурдыла. Жамауат хайырыныча Интернет сайт барды, брингилени бла пресс-конференцияла дайым бардырыладыла. Бюгонюкде прокуратураны органларында кыулук этгенлени ырысх-техника онлары заманын иэлемерине келишедиле деп айталыкбыз.

Озган жылда Прохладна эм Бахсан районаны прокуратураларынын жангы мекемалары хайрылынылгыра берилгенди. Урван району прокуратурасыны ишлери ремонт этилгенди. Ветеранланы совети чырмаусуз ишлери онгла кыралгандыла.

Бизни кыулукчуларыбызны асламысы чынтыт профессионалдадыла. Ала борчларын деп жарыкты толтурудыла. Кебосуну кырал эм ведомстволу саугалагыла тиийши болгандыла. Бюгонем аламы эм койорлени хар адамын, прокуратураны ветеранлары байрамбыз бла айтылдыла. Ала насылы болуларынын мындан арысында да законкулуну кючлеуде жангы жетишмиле болдурууларына сюеме.

О. ЖАРИКОВ,
КыМР-ни прокурору, юстицияны 2-чи классы кырал советниги.

Консерватизм эм модернизация

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

- Кертисин айтканда, консерватизми эм модернизацияны арасында кьаршылык барды деп, жалаңда кьезе кьорчонди. Модернизация - ол ишчи кырауду, тамамлауду, борчладыла, консерватизм а - ниет ишди. Медведев белгилеген жол Путиникине кьаршы болганын кыай да, аны андан ары бардырады. Алайсык эндиге дери тамамланган ише болмай окьуну кьайгыр айдиле.

Бусагатадагы цивилизация аламын ма Путин башлаганды. Аны заманында айткылык аны уллу бизнесни социальный жууалыгыгы болурга керекте деп. Пенсияла, иш хакь да кетерилеу болшагандыла, кырал кесине социальный борча алып эм аламы толтуруп теребинди. Стабилизация фондха ача тошуду да ол заманда башланганды. Аны хайырындан кыулуганбыз бусагатадагы кылыкты этерине бурулууду эм адамланын халкыга баям этгенди. Ол демеклик, болумга кере, адамланы жупуа кыюларын не кьадад бийге кетеруоно жалчытырга онг болганды. Ма олу россия консерватизми эм магынасы. Ол жангы да айыручулары энчи кыуанду угуй, саулга жамауатка таянакты болурга хазырлыгы кьргозгонди.

инфраструктураны кючлеуну борчларын тамамладыла. Ала барысы да ахырында кыралны модернизациялауда, бизни адамларыбызны чыгармачылык факултетини, онгарын ачыктылауда «Единая Россия» партияны тиийши юлошо болуруна нем толун инашылма. Дмитрий Медведев кесини Политяносинда ол затланы июсеринден айтмаганмыды да? Шарт ишлени июсеринден айттыргы кьалсагы а, бийлик кеп ахшы юлголеге эс бурмуанды. Сьез иючюн, «Единая Россияны» «Физкультура-саулук саклау комплекслени кыруулуш» деген проект спорт инфраструктураны жангыртуу ююлюмю да? Ол жашауда бардырылы башлаганылы 152 спорт мекеманы эшиклери ачылгандыла. Ала уа спортун кеп торлоосине жолдери болганын мекемаларды, универсал залпадыла, буса довершилде, басейнликде. Аладан дагында 116-сы ишлени бошала турды.

Бусагатадагы цивилизация аламын ма Путин башлаганды. Аны заманында айткылык аны уллу бизнесни социальный жууалыгыгы болурга керекте деп. Пенсияла, иш хакь да кетерилеу болшагандыла, кырал кесине социальный борча алып эм аламы толтуруп теребинди. Стабилизация фондха ача тошуду да ол заманда башланганды. Аны хайырындан кыулуганбыз бусагатадагы кылыкты этерине бурулууду эм адамланын халкыга баям этгенди. Ол демеклик, болумга кере, адамланы жупуа кыюларын не кьадад бийге кетеруоно жалчытырга онг болганды. Ма олу россия консерватизми эм магынасы. Ол жангы да айыручулары энчи кыуанду угуй, саулга жамауатка таянакты болурга хазырлыгы кьргозгонди.

де 2008 жылда хайрылынырга берилгенди. Быйыл март айда уа «Псыгансу» спорт комплексе да ол проект кечкеринде 2008 жылда хайрылынырга берилгенди. Быйыл март айда уа «Псыгансу» спорт комплексе ишлеп башлаганды. Ол жалаңда бир юлюгоду.

Хай, биз тохтаусуз алга баруу турмуна мадарла этерге керекди. «Единая Россия» партия тутхан эс - парламент кепчюлюк партиясыны ызы ма алай таймай айнууну иштингылы гарантисыды деп айталыкбыз. Аны алайгыгы бизге аныгылаштылууду эм ол жашауда жетишмиле бардырылады. Ол Россияны алгыннгы чынтыт ызын - кыралдыла адамла угуй, кырал алагы кыулук этген ызына кыайтырауду. Анда адам ючюн кыайтыргыруу биринчи жерге салынады. Россия жандындан онларыны чеги болмаганын ою-

дарды. Партия проектте бизни ишибизге торло-торло сфераланы ачык ниетли башчылары, тирнекти, тьрен акылыны адамланы кыатышыдырга онг берилди. Аламы хайырында проектте жашауда бардырыладыла, регионда жангы коч бла ишлеп башлайдыла, бир-бирде уа федеральный меда регион кырал програмаларга толурдилериледе.

Бюгонюле 37 торло-торло партия проект жашауда бардырылады. Аладан бирлери жамауатны отурулуугу эм адамланын гарантисыды деп айталыкбыз. Аны алайгыгы бизге аныгылаштылууду эм ол жашауда жетишмиле бардырылады. Ол Россияны алгыннгы чынтыт ызын - кыралдыла адамла угуй, кырал алагы кыулук этген ызына кыайтырауду. Анда адам ючюн кыайтыргыруу биринчи жерге салынады. Россия жандындан онларыны чеги болмаганын ою-

дарды. Партия проектте бизни ишибизге торло-торло сфераланы ачык ниетли башчылары, тирнекти, тьрен акылыны адамланы кыатышыдырга онг берилди. Аламы хайырында проектте жашауда бардырыладыла, регионда жангы коч бла ишлеп башлайдыла, бир-бирде уа федеральный меда регион кырал програмаларга толурдилериледе.

Бюгонюле 37 торло-торло партия проект жашауда бардырылады. Аладан бирлери жамауатны отурулуугу эм адамланын гарантисыды деп айталыкбыз. Аны алайгыгы бизге аныгылаштылууду эм ол жашауда жетишмиле бардырылады. Ол Россияны алгыннгы чынтыт ызын - кыралдыла адамла угуй, кырал алагы кыулук этген ызына кыайтырауду. Анда адам ючюн кыайтыргыруу биринчи жерге салынады. Россия жандындан онларыны чеги болмаганын ою-

Басмагы
Татьяна ГЕДГАОВА
кыралганын мажбурлеп
СУРАТДА: А. Жамидов

Кыйналганла сыйлангандыла

Жыйылууну президиумунда (ондан солга) Чеченланы Ануар, Олег Жариков, Александр Меркулов эм Кулбайланы Руслан.

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Жыйылганын эмда республиканы прокуратурасында кыулук этгенлени алгышлал, КыМР-ни Парламентини Председатели Чеченланы Ануар, республиканы Правительствооуну Председатели Александр Меркулов, РФ-ни нарконтролууну КыМР-де управлениасына на-

Жыйылуу барган кези.

чалыгни Кулбайланы Руслан, Россия Федерацияны Генеральный прокуратурасында Следствие комитети Следствие уп-

равлениасыны КыМР-де управлениасын таматасы Валерий Устов ошлешкенди. Ала барысы да республиканы прокуратурасыны кыулукчуларыны законкулуну, право нызамны кючлеуде, аманлыкчылыкка кыажуа кюреште магыналарын энци белгилегенди, мындан арысында да кыйын ишлеринде бет жарыкты болуларына ишесик инаангаларын айтхандыла. Прокруратура эм аламы юйорлерине насылы жашуу теженди.

Ахырында О.О. Жариков республиканы прокуратурасыны кеп адамы РФ-ни Генеральный прокуроруну Указына тиийшиликке майдалла, белгиле, сыйлы грамотала берилгенлери, кеплене болмындан алга чынчлары ошонлери, ача сауга кыолу болганылары юсунден айтханды эм алагы кыуанч халда саугаларын бергенди. Алары арасында КыМР-ни прокуроруну биринчи орунбасары Жеченланы Аллахберди, республиканы прокуроруну тамата болушукчусу Хажиланы Фатимат, Бахсан шахарны прокурору Ануар Каскулов, Черек району прокурору Заур Нагацуев эм башхала бардыла.

Ток чырмаусуз тапдырылырын жалчыта

Элбрус райондагы Электрозыла республиканы ол бөлмюно бек уллу предприятиеларындан бириди. Аны кырауунда бек кючлю 10 трансформатор станция, гитчелери да 100-ден аслам бардыла. Хауада барган эм кабель ызыны уунукуллары 400 километрге жете кетеди. Ала Кьенделен оңден башанып Азауга дери жетедиле.

Жыл сайын хайырылануулагы жиберилген ток кеп миллион киловатт-сагатта бла садалды. Аны чекленген жууалыгы болган «Кьабмакыгитис», «Призлбруссыны канат жоллары» эм «Эльбрустири» ачык акционер обществола кеп кьоратадыла.

Ишленилери, ысла тартылырларын ишлерики. Район электросыны коллектив уллу сынаулары, тынгылы усталыкылары болган адамладан кыралганды да, огары айтылганы бла байланыш кыошак мадарланы тамамлау кючлен келик ишди. Подстанцияны кыруууну мастерлик этген Юрий Ридингер, «Терск-01» ызыны участкасыны таматасы Халпаланы Рашит, электромонтёрла Таппасхиланы Олег, Абуобайланы Рашит, Шауаланы Магомед, Этеулары Магомед, Акушуланы Рашит, Александр Вольча, Шамирзаланы Кураш, зоенины кючлөтөн операторла Шауаланы Фатима, Валентина Орденко, Ольга Хомякова хамтууга тиийши адалдыла. Ала коллектив жууалыны бурчте бет жарыкты толтурууна тынгылы юлошо кыошдыла.

Жыл сайын хайырылануулагы жиберилген ток кеп миллион киловатт-сагатта бла садалды. Аны чекленген жууалыгы болган «Кьабмакыгитис», «Призлбруссыны канат жоллары» эм «Эльбрустири» ачык акционер обществола кеп кьоратадыла. Энергетикени баш борчлары электрокоч чырмаусуз тапдырылуу турууну жалчытууду. Аны ючюн а электромолкно жаруула халда тутарга керек болады. Ол жууалыны иш алгандан белгиленген мадарланы планын тиийшиликке тамамланды. Озган жылы айларнда жаруулагы айланган чыпыладан 95-си алышыдырылгандыла. Ток барганы ысла 20 километре чаклы уунукулда жангытылгандыла. 4,5 миллион сом кьаратылгы этилген мадарланы хайырындан ыслада аварияла болмазлары жалчытынады. Бек жиберуу халында кепге созулмачу профилактика ише бардырылганда тохтадыла.

Шарт мадарланы хайырыландан кьар кючлөтөн, жар кьендеген кезиледе электромолкде бузуктулык болмакча этилгенди. Жарысууга, адамдан хата тошгени уа болады. Алыгыракында аманлыкчыла Элбрус элдеги уллу подстанцияны кандырып, андан бргесиндеги элде эм турист өргесинде ток болмай кьалганы жарыстанханды.

Алай бла тошген зараны кетериге кеп заман керек болуук эди да, энергетикле, кыаты кюрешин, резерваги трансформаторну ыслага кыошхандыла. Бузулган кабели ызыны эм трансформаторну орунларына жангылары салынгандыла. Келир жылда Призлбрусский элде эм турист өргесиндеги ток болмай кьалганы жарыстанханды. Алай бла тошген зараны кетериге кеп заман керек болуук эди да, энергетикле, кыаты кюрешин, резерваги трансформаторну ыслага кыошхандыла. Бузулган кабели ызыны эм трансформаторну орунларына жангылары салынгандыла. Келир жылда Призлбрусский элде эм турист өргесиндеги ток болмай кьалганы жарыстанханды. Алай бла тошген зараны кетериге кеп заман керек болуук эди да, энергетикле, кыаты кюрешин, резерваги трансформаторну ыслага кыошхандыла. Бузулган кабели ызыны эм трансформаторну орунларына жангылары салынгандыла. Келир жылда Призлбрусский элде эм турист өргесиндеги ток болмай кьалганы жарыстанханды.

Теммоланы Мухамин.

Сураг авторунду.

ЭЛЛЕРИБИЗНИ АДАМЛАРЫ

ИГИ ОНОЧУНУ ИШИ ДА ИГИ

Хочуланы Капаш (жанетили бопсун) сюргондон кыйта...

1974 жылда 110 як сатып алып келтирди...

Капаш колхозну кеп торюо бөлөмдеринде жигер урууну турганды...

Энде акланы юсеринден кеп торюо халпарла жюриогенди...

Капаш колхозну кеп торюо бөлөмдеринде жигер урууну турганды...

Энде акланы юсеринден кеп торюо халпарла жюриогенди...

Капаш колхозну кеп торюо бөлөмдеринде жигер урууну турганды...

Энде акланы юсеринден кеп торюо халпарла жюриогенди...

Саува

Юбилей майдал кимлеге бериллик

Россей Федерацияны Президенти 2009 жылда 23-чи мартда чыгарылган 248-чи номерли Указы...

журледе зор бла тутулуп турган, акылбалык болмаган алгынынгы жесирле...

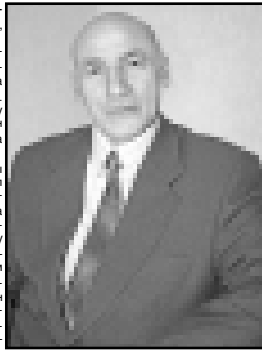
Юбилей

Биогонлюкде 70-жыллыгына хайт деп тобоген Гайланы Тамшууну жашы Махти 1939 жылда декабрьде Хасанияда тууганды...

сынамаган жокду. Ююронг бла уа насыбны тутханмды? - Юйдегим Рахайланы Нажабат бла төрт сабий есдорген эдик: Букманит, Ханали, Жасурат, Тагизла, Нажабат...

Жашуу кюзюгю - назмула

- Калай бла келгенсе литературага, Махти? - Литература, жазуучулаг дегенинг сайлама, даражалы затла эдиле ол заманлада...

Биогон а мен терсленеме терс болуп, Жалган сөзлө эгилге да деп болуп...

Бу кийи маладан тиюю алыу бир айда башланып алыу дерти барды. Жюк эи инкеден бөрү буюр алынды. Жир башына жаныуала тиймеселе, аладан хазна кыоранч болмады...

Жашуу кюзюгю - назмула. Биогон а мен терсленеме терс болуп, Жалган сөзлө эгилге да деп болуп...

АТТОЛГАНЫ Магомед. КМР-ни сыйлы журналисти. СУРАТДА: Хочуланы Тамук.

КОНКУРС «Мени Кзабарты-Малкзарым»

КМР-ни Президенти сайты бардырган «Мени Кзабарты-Малкзарым» деген сурат конкурсу итолганы чыгарылгандыла...

Илму Сабийни токълугу да генетикаданды

Гитчолыкде семалик генетика бла баймалай болуп чыкканы ачыкланганды. Шёндөгери уа сабий асыры кеп ашганын ючюн семирген сунуп тургандыла адамланы асламысы...

ду. Белгилисине уа, ол ген пациентини ауурлугу эм кзанда бла тузун өлчөми ючюн жууапылы. Ол ген бир торлю сылтау бла жеринде болмай калса уа, адамны чархында вешестволануу бир билерини алышандыраулары бузулады - сабий артыгы бла семирди, бир биледе уа анда диабет ауру чыгылды...

ЕКАТЕРИНА ТОЛАСОВА, КМР-ни Президенти бла Правительствоууну пресс-службасы.

Султан ПШИБИЕВ, урушу, урууну, Сауванган Кючюни эмда право нызамны саклаучу органданы ветеранларыны (пенсиячылары) республиканы советини президиумуну члени.

«Известия» газетден.

Билим Бериу

Кюч салынуу келишди

Элбрус районда Билим берүүге башчылык этуу жаны бля жамауат совет ишлегени экинчи жыл барды. Аны кызууна билим берүү уюржандылыгы башчылары, педагог коллективени бля окуучулары, аладан сора да власть структуралыны бля жамауат организациалыны келечилери киргендиле. Анга жаша тейлоно ишлери, физкультура эм туризм жаны бля комитетни председатели Жапунуны Магомбет башчылык этеди.

Бююнолюкде билим беруюно калыптасуу, аны бля бирге уа анга багыт беруюно системасына жангыча кырау улуу магыналы тутады. Педагоглары бля саулдуу да школну окуу программаланы жашауда бардыруу бля байланы ишлерин алгынгыны керюмдолеринден сора да, башхалары да эгсе алырга керек болгыны бамды. Ала уа окуучулада ала келир замангагы таукул кзараргы эмда жетишилми болургыга онт берик эчки ишчыланы айнытууну керюмдолоеридиле.

Аланы проект эм илму ишге, жамауатха хайырлы эмда социалыный магыналы тутхан ишлеге кыатышдыруу жаны бля этилен ашы атамлагы тийишли багыт берилрге керекди. Алай бля педагогуну ишине хакъ тейлоно келлендириую кесеге ал планнга чыгыса, ол кесеге толугу кючо бля ишлей эсе, битеу аны системасыны хайырлылыгыны ошонден айтыргыя боллукду.

Башха жаны уа - педагогларыны усталыкларыны кетюроюдо эмда профессионал кзырылыкларыны итилендириую Советни жыйылуунда белгиленингенича, устаз торленрге эмда алапы оюслери бля окуучуларыны билимлерин едсдорюрча, ишини жангы торлоюлерин жашауда бардыра билирге керекди. Билим беруюно жангыртууну комплекс прохети, тюзюн айтханда, башха турду. Аны жолларындан хар бирин да таммлау андан ары бардырылгенге керек, жамауат советни битеу иши алыкка алдады. Эчки айтханда, районда билим беруюно андан ары айнытууну программасын кыабал этрге, андан сора уа аны жашауда бардырыргыя керекди. Коллегиялы орган, алай айтыргыя жарай эсе, программаны жашауда бардыруу эмда педагог сообществонун ишини керюмдолоюно ичюн жууаплыктыны кесини бойунча аласа, аны ишини елчими кыаллай бир улуу боллугун кыз аллыгызга келтирген кызыын тойюдо.

ТЕМИРЛАНЫ Анатолий.

МАЛЬБАХОВ Эльберд Тимборович (М.Эльберд)

Кыабарты-Малкыарны жазуучуларына улуу бушуу сынаргыя тошгенди. 2010 жылда 10-чу январьда КМР-ни културасыны сыйлы кулукчуусу, Россияны Жазуучуларыны союзуну эмда Журналистлерни союзуну члени, «Литературна Квардино-Балкария» журналыны биринчи баш редактору Мальбахов Эльберд Тимборович елгенди.

Мальбахов Э.Т. 1939 жылда 4-чу февральда Грозной шахарда тууганды. Москвада М.В.Ломоносов аты кырал университетни журналистика факультетин бошгаганды. 1961 жылдан башлап «Кабардино-Балкарская правда» эчки корреспонденти, республикалы телевиденияда ишлегениди, ТАСС-ны Кыабарты-Малкыарда, «Известия» газетни Омск областыда эчки корреспонденти, республиканы Жазуучуларыны союзуну правленини консультанты болуп турганды. 1991 жылда «Литературна Кабардино-Балкария» журналга башчылык этип башлаганды эмда анда 1999 жылда пенсияга чыгынгыны ишлегениди.

Эльберд Тимборович жазуу иш бля жорешип 1964 жылда башалган эди. Кудурет берген фахмууну, Кавказды халкыларыны адет-тереперин, тарыхлары, орус эмда дуния классиклери чыгармаларыны игилгенини, улуу жашау сынауу да болгыныны хайырландан ол миллет литературда атын тер окуяна айдырганды. Керген этын башхалардан терен сезе, аны эбине тоюноне билгени бля кыалмай, торло-торло формала бля адамлагыя аныгыталганды. Аны халпарлары, кыабартылы эмда

малкварлы жазуучулары ол керюрген чыгармалары да биринчи кер 1965 жылда басмаланганды. Андан сора уа бир бири изларындан «Наш дом-Кабардино-Балкария», «Найран высоту», «Воспоминания охотничьей собаке» деген китаптары, «Страшен путь на Ошмамахо», «Ищи, где не прятал» деген романыны чыгырганды. 1971 жылда Москвада, 1978 жылда уа Нальчикде басмаланган «Наш дом-Кабардино-Балкария» деген китаныны тууган жерибизни тарыхын билуде магынасы айтгы айтмазча улп.

Канокос А.Б., Чеченлыны А.А., Меркулов А.В., Жаиборов В.С., Атаалыны Ж.Ж., Адикуаев Р.Х., Гегафов Б.М., Гурова Л.А., Дышекова М.Р., Доулуны А.Т., Жаинов Р.М., Зумакыуаланы Т.М., Зумакыуаланы Б.М., Кауфов Х.Х., Канукова З.С., Кармоков М.М., Котляров В.Н., Кебеков В.С., Мактылыны С.И., Мазинов Б.Б., Мезова С.С., Мусукалыны С.А., Наюев А.Х., Паштов Б.С., Панов М.А., Рахмалыны А.И., Таов П.К., Ткачелов Х.М., Токмаганов Б.Х., Фиров Р.Б., Хагасов З.Х., Хашхожева Т.Б., Хадисэ М.М.

КМР-ни Култура министрствосу, КМР-ни Информациа коммуникациялы, жамауат биритилени эмда жашау ишлери жаны бля министрствосу, республиканы жазуучуларыны журналисттерни бля кинематографисттерни союзлары, «Кабардино-Балкарская правда», «Заман», «Адыгь псыль», «Советская молодежь», «Горная» газетлени, «Ошмамахо», «Литературна Кабардино-Балкария», «Нюр», «Нур», «Солнечко» журналларыны редакциялары, «Кыабарты-Малкыар» ГТРК-ны, «НОТР-Нальчик» ОРТК-ны, «Жангылыклары» «Кыабарты-Малкыар» телерадиокомпаниясыны, «Элбрус» китап басманы, республикалы полиграфкомбинатыны коллективни жазуучу, КМР-ни културасыны сыйлы кулукчуусу Мальбахов Эльберд Тимборович елгенине улуу бушуу этердиле эмда аны жууукларына бля ахуларына кыайгы сөз бердиле.

Кыабарты-Малкыар Республиканы Журналисттерни союзуну правлени Мальбахова Ольга Эльбердовааны аны атасы Мальбахов Эльберд Тимборович елгени бля байланы, бушуу этип, кыайгы сөз береди.

Спорт

Команда Стамбулга чуканды

«Спартак-Нальчик» футбол клубу жарыштан Битеу уун башлаганды. «Донинск» курортну диагностика араларындан биринде команда медицина тинтиуну етгенди эм 3-чу январьда бери жаруу этуюно бардырады.

Мында ойнаргы сойген жангы футболчулары бля командалы мурдорун кызгаганыланы

араларында барак ююн эришүү оюн бардырылганды. Ол тоюшуде кесперин иги керюгтенле туюне Стамбулга сборлагыя атлангандыла. Андан тинтиуну етгенди эм 3-чу январьда бери жаруу этуюно бардырады.

ТАПКАСХАНЛАНЫ Аминат

Тереде болгыныча

Жангы жылны алгында Владикавказда ауур атленикден Битеу-россий турнирге Санкт-Петербурдан, Дагыстандан, Кыабарты-Малкыардан спортчула кыатышкандыла. Ол Север Осетия-Аланияны спортнуу бу торлошондон федерациясына президентини хурметине жораланын бардырылганды.

Бизни республиканы делегациясыны санына Элбрус районуна жаш тейлоно ишлери, физкультура эм туризм жаны бля комитетини коллектив спорт школна жорюген жашаула да киргендиле. Ала, арт жылда тереге айланганчыча, жетишимли эришкендиле эм районда ауур атлениккага тийишли эс бурлуганыны энти да бир кере керюгтендиле.

Бизни корр.

Кюнюш эм доммакк майдалла алганды

Озган жылны ахырында спортнуу халкыла аралы классы устаны Шауаланы Хамит кысыа мамасы ичинде грек-рим туушудан эки даражалы турне кыатышканды. Кеси олимпияда ол Элбрус району олимпияда резервни сабий-жаш тейло спорт школна жорюгенди.

Даражалы турнирде уа - алыгы Финляндияда кюнюш, эмды бля Швецияда доммакк майдаллагы тийишли болганды. Саулугуна бля байланы бир жылны Хамит эришчилеге кыатышмай турганына эге алыкка ол керюмдолое бек бийкидиле дерды.

Энди Шауа улуу Иван Поддубныны хурметине жораланырыкк тереги халкыла аралы турнирге кыатышгыры умул этеди.

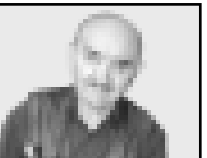
Алтуланы Людмила (суратда) Ташлы-Таланы орта школунда дерсе береди. Ол салган мурдоруга кере боллукду аланы андан ары окуулары, жашауда кеси жерини табулары да. Аны очуно устаны хар сабыга эчки эс буруп, таманы аныгытаргыя керюмдолоюно.

Суратны МАМАЙЛАНЫ Алий алганды.

Аз тоюбеген усталыкыла

Чурукчу

Бир-бир усталыкыла адамлагыя керек болмай кыаладыла. Алай кыл заман келгенди Нальчикде чурукчылары ариулап, жау сюртоп, жылтыратып жиберилуюно жерле болгандан неда багырдан, акыкылайдан этилен адырлары жангызчуула, бу жуумушуну этдирликлени кеслери излеп, кычырып айлануучу заманладан бери.

Энди бу усталыкыла тарыхка кетгенине ушайдыла. Болсада Кзурбан-Исмайыл Алиев чурукчыла ремонт этген уста болуп ишлегени 43 жылдан атлаганды. Пущин аты орамда аны гиче гытычыгында халкы не заманда да кыл болды. Биз ушакъ этген чакыда, бир нечча адам келип, чырмай турдула.

«Дядя Коля, башха жердеде этгерде унамайдыла, бу чурукчылары жамауат амад бергенде, эси да бир кыарсагыз эди», - деди бир чырайлы тишируу. - Ариучукъ, аны ючюн чыртада кыайгы этмегиш, бусагыт тап этип, кыолугузуга тутураайны, деди ариу тилли Курбан-Исмайыл.

Сора дагында ол ары келген адамны жууукларыны юсюндөн сорор. Халпарларына тынгыласынг, акысагал танымалган адам жокчанды. Ишин да бардыра, келгени туксумдундан кеплене юсюндөн халпар да айта, эрикдимез.

Окуучу кыарты чурукчыларына ремонт этдиргерге узакъ эпленден да келетиле. Жаш заманында аны бу усталыкыла юйреткен анасыны кырандышы Абдул-Халик Ашув болганды. Ол кезинде Курбан-Исмайыл алыкыла школда окуй эди.

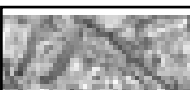
«Билим алгыныны хатасы жокъду, алай бир амалсыз кюнюнде бу усталыкыда баш кеңиндирге жарарыкыды», - деген эди ана кырандышы.

МАМАЙЛАНЫ Алий. Суратны автор алганды.

ТИНТИУ

Жалгын акыыл

Халкыда жорюген оюмгыя кере, тотон ичю арыкк болургыя болушады. Адамны саулугуна хата келтирген тоюноно кыоргыга кепле ашыкмайдыла. Алай адамды, тоюно немей тохтасала, семирликбиз деп кыоркыадыла, никотин адамны келюно ашдан кыачыргыан сунадыла.

Болсада Северо-Запад университетни америкалы алимерлери кеслери бардырган тинтиуени кезулеринде тоюно ичюноле кыалай арыкк болгыанларын тынгылы оюгендиле. Ала арыкк болургыя оюйген пациентле бля 1991-2007 жыллада бардырылган торло-торлоу медицина тинтиуени кезулеринден ачыксыланган шартлагы анализ этгендиле эм былай оюмгыя келгендиле: никотинге юйренчекликде кыутулорю ичюн ююршеде диетаны тутууну амалы бютпюнда улуу хайыр береди. Багыруну курсуну диетолог жарашдырган амалын хайырландырган пациентле тотон ичюно туюн кыоркыла эм ауурдукларындан терк кыууладыла.

Кыасмакыны бай тилгили. Сурат этюду МАМАЙЛАНЫ Алий алганды.

Минги тау тийредиле

Куртлары туюшоргендиле

Жангы жылны алгында Минги тау тийресинде кыар аз болгыны солургыя келгенчени жарыста эди. Алай 2-чи январьда ол иги жокко жуганды. Бир-бир жердеде аны бийкилги 1-1.5 метрге жете эди. Аны бля байланы куртла юзюнолорге да кыоркчу кыатышканды.

Куртлагы кыажак жореш бардырган Элбрус службаны тамытасы Будаиланы Махмут бидиргенге кере, ол болуп бля байланы ала жауган кыарны тынч-тынч эниште туюшоргендиле. Ол кезинде Бахсан азууну башында адамлагыя жорюрге эм лыжлада унаргы эркин этилгендиле.

Кыарлы жуканы эчки техника бля атыдыргандыла. Ол ишлени кезуинде 20 чакты бир курт туюшоргендиле. Бир торлоо объектеге хата тошметенди, адам да ачымаганды. Тийишли службала жолланы кыардан терк окуяна тазалагандыла, бютюнда бег а «Терс-Кюл-Азая» жолда юйрештирге тошгенди.

Хату солургыя келгенге бир кыауун заманларыны бозуу кыаруу тошгенди, автомашинала да акырын жорюргендиле. Болсада ол амалланы хайырларындан адам ачымаганды.

А. ТЕМИРОВ

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЪЕСТВОСУ

Publication details including:
- Баш редактор: АТГАЛАНЫ Жамал
- РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМЛЕРИ: Экономика б.белом - 42-66-73, Култура б.белом - 42-75-82, Социалыный политика б.белом - 42-66-76, 47-27-59, Жылгылыкыла эм спорт б.белом - 47-26-39, 42-66-71, Письмола эм реклама б.белом - 42-37-94, Тилиманча б.белом - 47-31-28, Сурат алычу б.белом - 42-68-72, Бухгалтерия - 42-30-87, Операторла - 47-26-28, 42-39-65.
- ТЕЛЕФОНЫ: Редактору ирибелени - 42-63-91, Баш редактору орунбасары - 42-38-21, 47-26-22, Жууаплы секретари - 42-66-85, Секретариат - 40-93-62, Корректорла - 42-63-52.
- РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Лени атыл проспекти, 5.
- Тиражы 3850 экз. Заказ № 3350.